

УДК 343

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2026-2-2>**Боровікова Віталіна Станіславівна,**

старший науковий співробітник відділу організації наукової діяльності,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4401-4562>

Баб'як Андрій Васильович,

кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2284-3864>

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Анотація. У статті досліджено теоретико-правові засади інформаційно-аналітичної діяльності правоохоронних органів України та особливості її нормативно-правового забезпечення в умовах цифрової трансформації суспільства. Обґрунтовано актуальність дослідження з огляду на зростання ролі інформації як стратегічного ресурсу у сфері забезпечення правопорядку, протидії злочинності та прийняття ефективних управлінських рішень. Визначено, що інформаційно-аналітична діяльність є комплексним процесом, який охоплює збір, накопичення, систематизацію, обробку, аналіз та інтерпретацію інформації з метою формування об'єктивного уявлення про стан криміногенної ситуації та вироблення оптимальних заходів реагування.

Проаналізовано основні наукові підходи до розуміння сутності інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності, розкрито його функціональне призначення та значення для підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів. Встановлено, що сучасні інформаційно-аналітичні технології сприяють своєчасному виявленню кримінальних загроз, прогнозуванню тенденцій злочинності, координації діяльності суб'єктів правоохоронної системи та оптимізації процесів прийняття управлінських рішень.

Особливу увагу приділено дослідженню нормативно-правової бази, що регламентує інформаційно-аналітичну діяльність в Україні. Розглянуто положення Конституції України, законів України «Про Національну поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про захист персональних даних» та інших нормативно-правових актів. Визначено їхню роль у формуванні правових засад збору, обробки, використання та захисту інформації у правоохоронній сфері. Наголошено на необхідності забезпечення балансу між ефективністю інформаційно-аналітичної діяльності та дотриманням конституційних прав людини, насамперед права на приватність і захист персональних даних.

Зроблено висновок, що чинна система нормативно-правового регулювання створює належні передумови для функціонування інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів, однак потребує подальшого вдосконалення в контексті розвитку цифрових технологій, інтеграції інформаційних ресурсів та гармонізації національного законодавства із європейськими стандартами. Перспективним напрямом розвитку визначено впровадження сучасних аналітичних інструментів, технологій штучного інтелекту та прогнозовної аналітики у практику правоохоронної діяльності.

Ключові слова: інформаційно-аналітична діяльність, правоохоронні органи, інформаційно-аналітичне забезпечення, нормативно-правове регулювання, Національна поліція України, інформаційна безпека, персональні дані, кримінальний аналіз, правоохоронна діяльність, цифровізація, аналітичні системи, штучний інтелект.

Borovikova Vitalina, Babiak Andrii. INFORMATION AND ANALYTICAL ACTIVITIES IN THE LAW ENFORCEMENT AGENCIES OF UKRAINE: THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS AND REGULATORY FRAMEWORK

Abstract. *The article examines the theoretical and legal foundations of information and analytical activities within the system of Ukrainian law enforcement agencies and analyzes the specific features of their legal and regulatory framework in the context of the ongoing digital transformation of society. The relevance of the study is substantiated by the growing role of information as a strategic resource for maintaining public order, combating crime, and supporting effective managerial decision-making.*

It is established that information and analytical activity constitutes a comprehensive process involving the collection, accumulation, systematization, processing, analysis, and interpretation of information aimed at developing an objective understanding of the criminogenic situation and formulating appropriate response measures. The article analyzes the principal scholarly approaches to the concept of information and analytical support for law enforcement activities, revealing its functional purpose and significance in enhancing the effectiveness of law enforcement agencies.

The study demonstrates that modern information and analytical technologies facilitate the timely identification of criminal threats, forecasting of crime trends, coordination among law enforcement entities, and optimization of decision-making processes. Particular attention is paid to the analysis of the regulatory framework governing information and analytical activities in Ukraine. The provisions of the Constitution of Ukraine, the Laws of Ukraine "On the National Police," "On Operational and Investigative Activities," "On Information," "On the Protection of Information in Information and Communication Systems," and "On Personal Data Protection," as well as other relevant legal acts, are examined. Their role in establishing the legal foundations for the collection, processing, use, and protection of information in the law enforcement sphere is determined.

The article emphasizes the necessity of maintaining a balance between the effectiveness of information and analytical activities and the protection of fundamental human rights, particularly the right to privacy and personal data protection. It is concluded that the existing legal framework provides an adequate basis for the functioning of information and analytical support within law enforcement agencies; however, it requires further improvement in light of technological advancements, integration of information resources, and harmonization of national legislation with European standards. The implementation of advanced analytical tools, artificial intelligence technologies, and predictive analytics is identified as a promising direction for the further development of law enforcement practice.

Key words: *information and analytical activity, law enforcement agencies, information and analytical support, legal regulation, National Police of Ukraine, information security, personal data, criminal analysis, law enforcement activity, digitalization, analytical systems, artificial intelligence.*

Вступ. В умовах стрімкої цифровізації суспільства, зростання обсягів інформації та ускладнення криміногенної ситуації особливого значення набуває ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності правоохоронних органів. Сучасна правоохоронна діяльність потребує не лише своєчасного отримання інформації, а й її комплексного аналізу, оцінювання та прогнозування з метою прийняття обґрунтованих управлінських і процесуальних рішень. Саме інформаційно-аналітична діяльність виступає важливим інструментом виявлення закономірностей злочинності, визначення криміногенних ризиків, координації роботи правоохоронних органів та підвищення ефективності протидії правопорушенням.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення механізмів обробки та використання інформації в умовах розвитку

сучасних інформаційних технологій, а також потребою забезпечення балансу між інтересами держави у сфері безпеки та дотриманням прав і свобод людини під час здійснення аналітичної діяльності. Водночас інтеграція України до європейського правового простору потребує адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів у сфері інформаційної безпеки, захисту персональних даних та правоохоронної діяльності.

Проблематика інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності знайшла відображення у працях вітчизняних і зарубіжних науковців, зокрема А. В. Кубасенка, П. П. Латковського, В. Терехова, О. В. Лисенка, Дж. Реткліффа та інших дослідників. Однак динамічний розвиток інформаційних технологій і постійне оновлення нормативно-правової бази обумовлюють необхідність подальшого наукового осмислення теоретичних

і правових засад інформаційно-аналітичної діяльності правоохоронних органів.

Метою статті є дослідження сутності та значення інформаційно-аналітичної діяльності в системі правоохоронних органів України, а також аналіз сучасного стану її нормативно-правового забезпечення та визначення перспектив його вдосконалення.

Матеріали та методи. Матеріальну основу дослідження становлять нормативно-правові акти України, що регулюють інформаційно-аналітичну діяльність правоохоронних органів, зокрема Конституція України, закони України «Про Національну поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про захист персональних даних», а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені питанням інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних методів пізнання. Діалектичний метод використано для дослідження сутності та закономірностей розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в правоохоронній сфері. Формально-юридичний метод застосовано під час аналізу нормативно-правових актів, що регламентують порядок збору, обробки, використання та захисту інформації. За допомогою системно-структурного методу визначено місце інформаційно-аналітичної діяльності в системі забезпечення правоохоронної функції держави та встановлено взаємозв'язок її окремих елементів.

Порівняльно-правовий метод використано для оцінки сучасних тенденцій розвитку правового регулювання інформаційно-аналітичної діяльності та визначення перспектив його гармонізації з європейськими стандартами. Метод аналізу й синтезу дав змогу узагальнити наукові підходи до розуміння сутності інформаційно-аналітичного забезпечення та сформулювати висновки щодо напрямів удосконалення нормативно-правової бази у цій сфері.

Результати. Аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності доцільно розглядати як

комплексну систему організаційних, інформаційних та методологічних заходів, спрямованих на збір, обробку, аналіз та інтерпретацію даних із метою формування обґрунтованих управлінських і процесуальних рішень у сфері протидії злочинності. У сучасних умовах воно виступає не лише допоміжним інструментом, а й самостійною функціональною підсистемою правоохоронної діяльності, що забезпечує її ефективність та проактивність. У науковій літературі підкреслюється, що інформаційно-аналітичний компонент є ключовим елементом управління правоохоронними органами, оскільки дозволяє трансформувати первинні дані у знання, необхідні для прийняття рішень [1, с. 204].

Зміст аналітичного забезпечення охоплює послідовний процес: первинний збір інформації з різних джерел (оперативних, відкритих, статистичних, цифрових), її систематизацію, подальшу обробку із застосуванням аналітичних методів (структурний, порівняльний, мережевий аналіз), а також інтерпретацію результатів у вигляді аналітичних продуктів. Такий підхід забезпечує можливість не лише фіксації кримінальних явищ, але й виявлення прихованих закономірностей, прогнозування ризиків та моделювання потенційного розвитку криміногенної ситуації. Як зазначається у наукових дослідженнях, інформаційно-аналітична діяльність у правоохоронній сфері є складовою управлінського механізму, що охоплює як соціальну, так і безпекову функції держави [2, с. 87].

Важливим аспектом є відмежування аналітичного забезпечення від суміжних категорій. Насамперед, інформаційна робота має більш загальний характер і включає збір та поширення інформації без обов'язкового її глибинного аналізу. Натомість аналітичне забезпечення передбачає інтерпретаційний рівень обробки даних, що завершується формуванням висновків для прийняття рішень. Кримінальний аналіз є складовою аналітичного забезпечення, однак він має більш прикладний характер і спрямований на виявлення закономірностей злочинної діяльності, географії злочинів та профілювання злочинців. Кримінальна роз-

відка натомість орієнтована на отримання випереджувальної інформації про злочинні наміри та структури, часто із використанням оперативних методів і конфіденційних джерел.

Таким чином, аналітичне забезпечення виступає інтегруючою категорією, що об'єднує інформаційну роботу, кримінальний аналіз і кримінальну розвідку в єдину систему підтримки прийняття рішень у правоохоронній діяльності. Його сутність полягає у трансформації даних у знання, здатні забезпечити стратегічне та тактичне управління у сфері протидії злочинності, особливо в умовах цифровізації та зростання складності кримінальних процесів.

Аналітичне забезпечення посідає центральне місце в сучасній системі протидії злочинності, виступаючи ключовим механізмом переходу від реактивної моделі правоохоронної діяльності до проактивної. У межах концепції *intelligence-led policing* (далі – ILP) саме аналітика визначає пріоритети діяльності правоохоронних органів, формує основу для розподілу ресурсів та забезпечує прийняття рішень, орієнтованих на випередження злочинних загроз. Як підкреслюється у класичних дослідженнях Дж. Раткліфа, ILP передбачає системне використання аналітичних продуктів для стратегічного управління поліцією та концентрації зусиль на найбільш небезпечних кримінальних явищах [3].

У межах цієї моделі аналітичне забезпечення виконує функцію інтелектуального ядра системи протидії злочинності, забезпечуючи безперервний цикл «дані – аналіз – рішення – дія – оцінка». Такий підхід дозволяє не лише реагувати на вже вчинені кримінальні правопорушення, але й ідентифікувати потенційні загрози, прогнозувати їх розвиток та формувати превентивні стратегії. У науковій літературі наголошується, що ефективність ILP безпосередньо залежить від якості аналітичних даних та рівня інтеграції інформаційних систем правоохоронних органів.

Важливим аспектом є вплив аналітичного забезпечення на стратегічне планування діяльності правоохоронних органів. На стратегічному рівні аналітика забезпечує формування

довгострокових пріоритетів у сфері протидії злочинності, визначення криміногенних тенденцій та розробку політик безпеки. Зокрема, аналіз великих масивів даних дозволяє виявляти структурні зміни у злочинності, включаючи зростання кіберзлочинів, транснаціональних злочинних мереж та гібридних загроз. Це створює підґрунтя для прийняття управлінських рішень на рівні державної політики у сфері внутрішньої безпеки [4, с. 162–167].

На тактичному рівні аналітичне забезпечення використовується для підтримки оперативної діяльності підрозділів поліції та інших правоохоронних органів. Воно дозволяє визначати “гарячі точки” злочинності (*hot spots policing*), оптимізувати патрулювання, розподіляти ресурси та підвищувати ефективність реагування на конкретні події. Дослідження в галузі *predictive policing* свідчать, що застосування аналітичних моделей значно підвищує точність прогнозування місць і часу ймовірного вчинення злочинів, що, у свою чергу, сприяє зниженню рівня злочинності [5, с. 27].

Таким чином, аналітичне забезпечення виступає системоутворюючим елементом сучасної правоохоронної діяльності, який інтегрує стратегічний і тактичний рівні управління. Його впровадження забезпечує не лише підвищення ефективності реагування на злочинність, але й формування превентивної моделі безпеки, орієнтованої на прогнозування та попередження кримінальних загроз.

Аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності являє собою складну багаторівневу систему, що охоплює сукупність організаційних, інформаційних, методичних і технологічних компонентів, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування правоохоронних органів. Його структура формується відповідно до логіки аналітичного циклу, який включає збір інформації, її обробку та аналіз, підготовку аналітичних продуктів і використання отриманих результатів у процесі прийняття управлінських та процесуальних рішень. У сучасних умовах цифровізації суспільства аналітичне забезпечення перетворюється на один із ключових інструментів

підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, оскільки дозволяє оперативно реагувати на криміногенні загрози та прогнозувати їх подальший розвиток [6, с. 454; 7, с. 103–105].

Першим структурним елементом аналітичного забезпечення виступає збір даних з різних джерел. Ефективність подальшого аналізу безпосередньо залежить від повноти, достовірності та актуальності інформації, що надходить до аналітичних підрозділів. Джерелами таких даних можуть бути відомчі інформаційні системи, державні реєстри, матеріали кримінальних проваджень, результати оперативно-розшукової діяльності, статистична інформація, відкриті джерела (OSINT), повідомлення громадян, а також дані міжнародного інформаційного обміну. Науковці підкреслюють, що сучасна інформаційно-аналітична діяльність правоохоронних органів характеризується інтеграцією великої кількості різно-рідних інформаційних ресурсів, що дозволяє формувати комплексне уявлення про криміногенну ситуацію та фактори, які впливають на її розвиток [6, 456; 8, с. 282].

Наступним етапом є аналітична обробка інформації, яка становить змістовне ядро всієї системи аналітичного забезпечення. На цьому рівні здійснюється перевірка, систематизація, узагальнення та інтерпретація отриманих даних. Аналітична діяльність передбачає використання різноманітних методів, серед яких особливе значення мають аналіз і синтез, порівняння, класифікація, статистичне моделювання, мережевий аналіз, кримінологічне прогнозування та сценарне планування. Завдяки таким методам відбувається виявлення закономірностей, тенденцій і взаємозв'язків між окремими подіями та явищами. У сучасних умовах дедалі більшого значення набувають технології Big Data та штучного інтелекту, які дозволяють обробляти значні масиви інформації та автоматично виявляти приховані кореляції між даними. У результаті аналітична обробка забезпечує трансформацію первинної інформації у нові знання, придатні для практичного використання правоохоронними органами [2, с. 87; 7, с. 105–107].

Важливою функцією аналітичного забезпечення є формування аналітичних продуктів. Під аналітичними продуктами розуміють результати аналітичної діяльності, оформлені у вигляді документів, звітів, довідок, прогнозів, інформаційних бюлетенів, карт криміногенної обстановки, ризик-аналізів та інших матеріалів, призначених для використання керівництвом або оперативними підрозділами. Саме аналітичні продукти виступають основною формою передачі знань від аналітичних підрозділів до суб'єктів прийняття рішень. Їхня якість визначається не лише точністю викладених даних, але й здатністю надавати практично значущі рекомендації щодо реагування на конкретні загрози. Дослідники зазначають, що формування якісного аналітичного продукту передбачає не просте накопичення інформації, а її комплексну оцінку та вироблення обґрунтованих висновків щодо розвитку криміногенної ситуації [7, с. 107].

Завершальним елементом структури аналітичного забезпечення є підтримка управлінських рішень. Саме на цьому етапі реалізується практична цінність аналітичної діяльності, оскільки результати аналізу використовуються для визначення пріоритетів правоохоронної політики, розподілу ресурсів, планування оперативно-службової діяльності та оцінки ефективності вже вжитих заходів. Аналітичне забезпечення сприяє прийняттю рішень як на стратегічному, так і на тактичному рівнях управління. На стратегічному рівні воно допомагає визначати основні напрями боротьби зі злочинністю та прогнозувати перспективи її розвитку, тоді як на тактичному рівні забезпечує оперативне реагування на конкретні кримінальні загрози. У науковій літературі наголошується, що інформаційно-аналітичне забезпечення є невід'ємним елементом сучасного управління правоохоронною системою, оскільки забезпечує науково обґрунтований характер управлінських рішень та підвищує їх ефективність [2, с. 87].

Таким чином, структура аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності охоплює взаємопов'язані елементи – збір даних, їх аналітичну обробку, формування аналі-

тичних продуктів та підтримку прийняття управлінських рішень. Лише комплексне функціонування всіх зазначених компонентів забезпечує ефективне виконання аналітичної функції правоохоронних органів та створює передумови для переходу до сучасної моделі управління, заснованої на знаннях, прогнозуванні та випереджувальному реагуванні на кримінальні загрози.

Методологічні основи аналітичної діяльності становлять сукупність наукових підходів, принципів і методів, за допомогою яких здійснюється отримання, обробка, інтерпретація та використання інформації у сфері правоохоронної діяльності. Ефективність аналітичного забезпечення значною мірою залежить від правильного вибору методологічного інструментарію, який дозволяє не лише фіксувати наявний стан злочинності, але й виявляти закономірності її розвитку, прогнозувати майбутні тенденції та формувати науково обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень. У сучасних умовах аналітична діяльність ґрунтується на поєднанні загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, що забезпечує комплексність вивчення криміногенних процесів та явищ [9, с. 141].

Основу методології аналітичної діяльності складають загальнонаукові методи пізнання. Одним із найважливіших серед них є аналіз, який передбачає розчленування складного явища на окремі складові елементи з метою їх детального вивчення. У правоохоронній практиці аналіз використовується для дослідження структури злочинності, причин та умов вчинення кримінальних правопорушень, характеристик осіб правопорушників, особливостей кримінальних зв'язків та інших факторів, що мають значення для протидії злочинності. Завдяки аналітичним процедурам правоохоронні органи отримують можливість виявляти приховані закономірності та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між окремими кримінальними подіями.

Невід'ємним доповненням аналізу виступає синтез, який полягає в об'єднанні окремих фактів, показників та результатів дослідження в єдину систему знань. Якщо аналіз дозволяє

розкрити структуру досліджуваного явища, то синтез забезпечує формування цілісного уявлення про криміногенну ситуацію та її тенденції. Саме поєднання аналізу і синтезу створює передумови для вироблення комплексних висновків щодо стану злочинності та визначення оптимальних шляхів реагування на існуючі загрози.

Важливе значення у процесі аналітичної діяльності має метод індукції, який передбачає перехід від окремих фактів до загальних висновків. У правоохоронній сфері індуктивний підхід застосовується під час узагальнення результатів оперативно-службової діяльності, аналізу статистичних даних та виявлення типових закономірностей злочинної поведінки. На основі накопичених емпіричних даних формуються узагальнення щодо динаміки злочинності, ефективності діяльності правоохоронних органів та перспектив розвитку криміногенної ситуації.

Поряд із загальнонауковими методами особливе місце в системі аналітичної діяльності займають спеціальні методи, насамперед кримінальний аналіз. У сучасній науковій літературі кримінальний аналіз розглядається як один із ключових інструментів інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності, спрямований на виявлення закономірностей злочинної активності, аналіз кримінальних зв'язків та підтримку процесу прийняття рішень [10, с. 353]. Кримінальний аналіз забезпечує перетворення значних обсягів інформації на практично корисні знання шляхом використання статистичних, логічних, математичних і візуалізаційних методів. Його застосування дозволяє встановлювати осіб, причетних до злочинної діяльності, визначати характер їхніх взаємозв'язків, виявляти осередки злочинності та прогнозувати подальший розвиток кримінальних процесів [9, с. 143–144].

Суттєвого значення набуває також мережевий аналіз, який активно використовується для дослідження організованих злочинних груп, терористичних організацій, корупційних схем та інших складних соціальних мереж. Методологія мережевого аналізу базується на вивчен-

ні взаємозв'язків між окремими суб'єктами, що дозволяє виявляти центральних учасників злочинних мереж, визначати канали передачі інформації та встановлювати структуру кримінальних організацій. Застосування цього методу значно підвищує ефективність протидії організованій злочинності, оскільки дає можливість правоохоронним органам концентрувати зусилля на найбільш значущих елементах злочинної мережі [11, с. 22].

Одним із найважливіших напрямів сучасної аналітичної діяльності є прогнозування злочинності. Прогностичні методи дозволяють оцінювати ймовірність виникнення певних кримінальних загроз, прогнозувати зміни рівня злочинності та визначати найбільш вразливі сфери суспільних відносин. Для цього використовуються статистичні моделі, математичне моделювання, сценарний аналіз, геоінформаційні технології та інструменти штучного інтелекту. У результаті прогнозування формується науково обґрунтована база для стратегічного та тактичного планування діяльності правоохоронних органів, що відповідає сучасним концепціям *intelligence-led policing* та *risk-based policing* [9, с. 145; 10, с. 355–356].

Отже, методологічні основи аналітичної діяльності формуються шляхом поєднання загальнонаукових методів пізнання та спеціальних інструментів кримінального аналізу. Аналіз, синтез та індукція забезпечують теоретичну основу дослідження криміногенних процесів, тоді як кримінальний аналіз, мережевий аналіз і прогнозування злочинності дозволяють трансформувати інформацію у практичні знання, необхідні для ефективного функціонування правоохоронної системи. Комплексне використання зазначених методів створює підґрунтя для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та підвищення результативності протидії сучасним формам злочинності.

Нормативно-правова база України, що регулює інформаційно-аналітичну діяльність у правоохоронній сфері, формує комплексну систему правових норм, які визначають повноваження суб'єктів, порядок обробки інформації та гарантії захисту даних. Її ядро

становлять закони загального та спеціального характеру, що регламентують діяльність Національної поліції, оперативно-розшукову діяльність, захист інформації та персональних даних. У сукупності ці акти забезпечують правові передумови функціонування аналітичних систем у сфері протидії злочинності та формують баланс між інтересами безпеки держави та правами людини.

Ключове значення має Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, який прямо закріплює повноваження поліції щодо здійснення інформаційно-аналітичної діяльності. Відповідно до статті 25 цього Закону, поліція має право формувати та використовувати інформаційні ресурси, здійснювати обробку даних, а також створювати аналітичні системи для виконання покладених на неї функцій. При цьому законодавець підкреслює, що така діяльність здійснюється виключно в межах реалізації законодавчо визначених повноважень, що забезпечує її легітимність і контрольованість. Це положення є базовим для розуміння місця аналітичного забезпечення у структурі правоохоронної діяльності.

Важливим елементом нормативного регулювання виступає Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 № 2135-XII, який визначає правові засади отримання та використання інформації про злочинні прояви. Саме в межах оперативно-розшукової діяльності формується значна частина інформаційної бази для подальшого аналітичного опрацювання. Закон передбачає можливість використання спеціальних засобів і методів для виявлення та документування злочинної діяльності, що створює підґрунтя для подальшого кримінального аналізу та прогнозування криміногенних процесів.

Не менш важливу роль відіграє законодавство у сфері інформаційної безпеки та захисту даних. Закони України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII, «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» від 05.07.1994 № 80/94-ВР та «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI визначають правовий режим інформації, порядок її збору, збері-

гання, обробки та захисту. У контексті аналітичної діяльності ці нормативні акти встановлюють принципи законності, цільового використання та мінімізації даних, що є особливо важливим при роботі з великими масивами персональної та оперативної інформації. Таким чином, правове регулювання забезпечує запобігання зловживанням та гарантує дотримання прав людини під час здійснення аналітичних процедур.

Окрему групу становлять підзаконні нормативно-правові акти, що деталізують порядок функціонування інформаційних систем Національної поліції, ведення обліків та обміну інформацією між правоохоронними органами. Вони забезпечують практичну реалізацію законодавчих положень і визначають технічні та організаційні аспекти аналітичної діяльності. У наукових дослідженнях підкреслюється, що саме рівень інтеграції інформаційних систем та якість нормативного регулювання визначають ефективність аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності в сучасних умовах цифровізації.

Отже, нормативно-правова база України у сфері інформаційно-аналітичної діяльності є багаторівневою та комплексною. Вона охоплює як загальні принципи функціонування правоохоронних органів, так і спеціальні норми щодо обробки інформації та захисту даних. Її подальший розвиток має бути спрямований на гармонізацію з європейськими стандартами, цифровізацію процедур обробки інформації та підвищення ефективності аналітичного забезпечення у сфері протидії злочинності.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що інформаційно-аналітична діяльність є невід'ємною складовою сучасної правоохоронної діяльності та важливим інструментом забезпечення ефективного виявлення, попередження і розслідування правопорушень. Її зміст полягає у систематичному зборі, обробці, аналізі та використанні інформації для прийняття обґрунтованих управлінських і процесуальних рішень.

З'ясовано, що нормативно-правове регулювання інформаційно-аналітичної діяльності в Україні має комплексний характер і охоплює норми Конституції України, спеціального законодавства у сфері правоохоронної діяльності, інформаційної безпеки та захисту персональних даних. Чинна правова база створює необхідні передумови для функціонування інформаційно-аналітичних систем, однак потребує подальшого вдосконалення з урахуванням сучасних викликів цифровізації та європейських стандартів захисту інформації.

Встановлено, що підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів безпосередньо залежить від рівня інтеграції інформаційних ресурсів, впровадження сучасних аналітичних технологій та належного нормативного врегулювання процесів обробки інформації.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у вивченні можливостей застосування технологій штучного інтелекту, великих даних та прогнозової аналітики в діяльності правоохоронних органів України, а також у розробленні механізмів їх правового регулювання відповідно до європейських стандартів.

Список використаних джерел:

1. Кубасенко, А. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів: погляд на проблему. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 202–208. <https://doi.org/10.32782/klj/2023.1.30>
2. Захожай В.Б. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління правоохоронною та соціально-економічною діяльністю (на засадах методології та практики прикладної статистики). *Статистика України*. 2023. № 100(1). С. 86–91. [https://doi.org/10.31767/su.1\(100\)2023.01.08](https://doi.org/10.31767/su.1(100)2023.01.08)
3. Jerry H. Ratcliffe. *Intelligence-led Policing*. Routledge, 2012. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Intelligence_led_Policing.html?hl=lv&id=LXEQBAABQBAJ&redir_esc=y
4. Alraggad M.M., Almahasneh A.A.A.A., Borovikova V., Zhyvko Z., Komissarchuk Y. The policy of rethinking the criminal process in the national security system: The impact of digitalisation on working with electronic evidence. *Social and Legal Studios*. 2024. № 7(2). P. 162–170. <https://doi.org/10.32518/sals2.2024.162>

5. Christopher S. Koper, Weiwei Liu, Bruce G. Taylor, Xiaoyun Wu, William D. Johnson, Jackie Sheridan. The Effects of Hot Spot Policing on Community Experiences and Perceptions in a Time of COVID-19 and Calls for Police Reform. *Police Quarterly*. 2023. P. 1–43. URL: <https://nij.ojp.gov/library/publications/effects-hot-spot-policing-community-experiences-and-perceptions-time-covid-19>

6. Латковський П.П. Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія право*. Вип. 90. Ч. 5. 2025. С. 453–458. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.5.61>

7. Терехов В. Питання інформаційно-аналітичних досліджень у сфері правоохоронної діяльності. *Актуальні проблеми правознавства*. № 3 (27). 2021. С. 103–109. DOI:10.35774/app2021.03.103

8. Lysenko O.V., Lunhol O.M., Haborets O.A. Law enforcement information and analytical support. *Актуальні питання у сучасній науці*. Iss. № 3(9). 2023. P. 281–291. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3\(9\)-281-291](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3(9)-281-291)

9. Моца В.В. Теоретико-методологічні засади використання кримінального аналізу оперативними підрозділами правоохоронних органів України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2022. № 2. С. 141–147. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.73.53>

10. Різвано В., Свистун І., Копилов, Е. Кримінальний аналіз: сутність та аналітичні основи. *UNIVERSUM*. 2025. № (27). С. 352–359. URL: <https://archive.liga.science/index.php/universum/article/view/2565>

11. Овсянюк Д. І. Методологічні засади тактичного аналізу та аналізу оперативних даних під час розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків : метод. рек. Київ : НАВС, 2024. 50 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9f693faf-930e-4f40-9127-87d4be005233/content>

References:

1. Kubaienko, A. V. (2023). Informatsiino-analitychne zabezpechennia otsinky efektyvnosti diialnosti pravookhoronnykh orhaniv: pohliad na problemu [Information and analytical support for assessing the effectiveness of law enforcement agencies: a view on the problem]. *Kyivskiy chasopys prava – Kyiv Journal of Law*, 1, 202–208. <https://doi.org/10.32782/kj/2023.1.30> [in Ukrainian].

2. Zakhozhai, V.B. (2023). Informatsiino-analitychne zabezpechennia upravlinnia pravookhoronnoiu ta sotsialno-ekonomichnoiu diialnistiu (na zasadakh metodolohii ta praktyky prykladnoi statystyky) [Information and Analytical Support for the Management of Law Enforcement and Socio-Economic Activities (on the Basis of Methodologies and Practices of Applied Statistics)]. *Sotsialna statystyka – Social statistics*, 100(1), 86–91. [https://doi.org/10.31767/su.1\(100\)2023.01.08](https://doi.org/10.31767/su.1(100)2023.01.08) [in Ukrainian].

3. Jerry, H. (2012). Ratcliffe. Intelligence-led Policing. Routledge. Retrieved from https://books.google.com.ua/books/about/Intelligence_led_Policing.html?hl=lv&id=LXEQBAAAQBAJ&redir_esc=y [in English].

4. Alraggad, M.M., Almahasneh, A.A.A.A., Borovikova, V., Zhyvko, Z., & Komissarchuk, Y. (2024). The policy of rethinking the criminal process in the national security system: The impact of digitalisation on working with electronic evidence. *Social and Legal Studios*, 7(2), 162–170. <https://doi.org/10.32518/sals2.2024.162> [in English].

5. Christopher S. Koper, Weiwei Liu, Bruce G. Taylor, Xiaoyun Wu, William D. Johnson, Jackie Sheridan. (2023). The Effects of Hot Spot Policing on Community Experiences and Perceptions in a Time of COVID-19 and Calls for Police Reform. *Police Quarterly*. P. 1–43. Retrieved from <https://nij.ojp.gov/library/publications/effects-hot-spot-policing-community-experiences-and-perceptions-time-covid-19> [in English].

6. Latkovskiy, P.P. (2025). Informatsiino-analitychne zabezpechennia pravookhoronnoi diialnosti [Information and analytical support for law enforcement activities]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, Seriiia pravo – Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University, Law Series*, 90, Ch. 5, 453–458. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.5.61> [in Ukrainian].

7. Terekhov, V. (2021). Pytannia informatsiino-analitychnykh doslidzhen u sferi pravookhoronnoi diialnosti [Issues of information and analytical research in the field of law enforcement activities]. *Aktualni problemy pravoznavstva – Current problems of jurisprudence*, 3 (27), 103–109. <https://doi.org/10.35774/app2021.03.103> [in Ukrainian].

8. Lysenko, O.V., Lunhol, O.M., & Haborets, O.A. (2023). Law enforcement information and analytical support. *Aktualni pytannia u suchasni nautsi – Current issues in modern science*, Iss. № 3(9), 281–291. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3\(9\)-281-291](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3(9)-281-291) [in English].

9. Motsa, V.V. (2022). Teoretyko-metodolohichni zasady vykorystannia kryminalnoho analizu operatyvnyy pidrozdilamy pravookhoronnykh orhaniv Ukpainy [Theoretical and methodological bases for the use of criminal analysis by operative units of law enforcement agencies in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho*

Natsionalnoho Universytetu – Uzhhorod National University Herald. Series: Law, 2, 141–147. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.73.53> [in Ukrainian].

10. Rizvano, V., Svystun, I., & Kopylov, E. (2025). Kryminalnyi analiz: sutnist ta analitychni osnovy [Criminal analysis: essence and analytical foundations]. *UNIVERSUM*, 27, 352–359. Retrieved from <https://archive.liga.science/index.php/universum/article/view/2565> [in Ukrainian].

11. Ovsianiuk, D. I. (2024). Metodolohichni zasady taktychnoho analizu ta analizu operatyvnykh danykh pid chas rozsliduvannia zlochyniv, poviazanykh z nezakonnym obihom narkotykiv : metod. Rek. [Methodological principles of tactical analysis and analysis of operational data during the investigation of crimes related to illegal drug trafficking: method. rec.]. Kyiv : NAVS, 50 s. Retrieved from <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9f693faf-930e-4f40-9127-87d4be005233/content> [in Ukrainian].

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

*Дата першого надходження статті до видання: 23.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 31.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 00.00.2026*